

FÜHRER
UND
VERFÜHRER

19 SEPTEMBER
IN DE BIOSCOOP

HISTORIEK

Gratis

Onderwerpen Populair Bio's Boeken Nieuws

MIDDELEEUWEN VADERLANDSE GESCHIEDENIS WEER

De Sint-Elisabethsvloed van 1421

Henk 't Jong · Laatste update: 21 november 2023 · 3 minuten leestijd

De Sint-Elisabethsvloed van 1421

In de nacht van 18 op 19 november 1421 werden grote delen van Zuidwest Nederland geteisterd door een zware storm. Ook Kennemerland en Westfriesland en het rivierengebied tot aan Tiel en Arnhem hadden er

OOK INTERESSANT?

Jan van Schaffelaar en zijn sprong van de toren van Barneveld (1482)

De valse Middeleeuwen

Tweezwaardenleer – De geestelijke en de wereldlijke macht

Alle onderwerpen

Lees een willekeurig artikel

25 laatste berichten

Steun ons werk

Mede dankzij onze

onder te lijden. Het gevolg was dat op sommige plekken in de dagen erna dijken doorbraken en grote overstromingen volgden. Aangezien 19 november vroeger de naamdag van de heilige Elisabeth van Thüringen was, werd de overstroming naar deze heilige vernoemd: Sint-Elisabethsvloed. Tegenwoordig valt de naamdag van de heilige op 17 november.

Beeld van Elisabeth van Thüringen in Dresden ([CC BY-SA 2.5](#) – Kay Körner – wiki)

springvloed, zoals sommigen het noemen, was in 1421 geen sprake: het was de combinatie van een zware storm met hoge vloed die de ramp

donateurs zijn al onze artikelen gratis te lezen. Op Historiek vindt u dus geen PREMIUM artikelen of 'slotjes'.

[Steun ons ook](#)

RECENT ONLINE

De gruwelijke moord op de gebroeders De Witt

Rubens' tuin: een barokke oase in 't Stad

Nieuwe geschiedenisboeken (week 37) – 2024

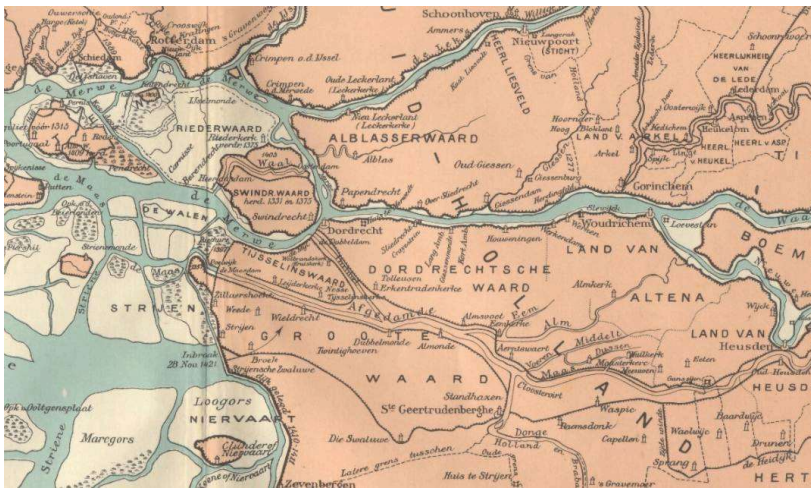

Horigen, horigheid en lijfeigenschap – Betekenis

veroorzaakte. Op het moment van de overstroming stond bovendien het water in de rivieren tot ver in Gelderland door zware regenval in de periode daarvoor al erg hoog. Diverse kroniekschrijvers hebben in de eeuwen daarna het aantal slachtoffers steeds weer verhoogd, zonder dat ze daar bewijs voor hadden. Sommigen noemden tienduizend mensen die overleden ten gevolge van de overstromingen, anderen gingen wel tot honderdduizend. Er bestond nog geen bevolkingsadministratie en de geschiedschrijvers hadden geen harde cijfers over het aantal verdronkenen. Een aantal van ongeveer tweeduizend in het geheel en ongeveer tweehonderd in de Grote Waard lijkt realistischer.

De Sint-Elisabethsvloed is nog steeds een van de meest aansprekende overstromingen van de Middeleeuwen. Zeker waar het de Zuid-Hollandse Grote Waard betreft. Daar liepen achtentwintig dorpen, waaronder Almsvoet, Houweninge en Cruyskerke, onder water. Dat de impact van de vloed in de omgeving van Dordrecht zo groot was, had ook te maken met het feit dat dijken op kwetsbare plekken in de waard door veenafgravingen (moertering) verzwakt waren. In de late veertiende eeuw en het begin van de vijftiende waren na eerdere overstromingen die dijken steeds gerepareerd. De politieke situatie na 1417 zorgde echter voor geldgebrek en onrust die het bijhouden van de dijken verstoorde.

Kabels en adapters zie je
Daans Magazijn

De Groote Waard in 1421 – W.J. Thieme & Co (Publiek Domein – wiki)

De Biesbosch en de Sint-Elisabethsvloed

Het landschap in de Grote Waard zou na de dijkdoorbraken nog tientallen jaren bestaan uit resten van de dijken en oeverwallen en van dorpen op terpen die bij laag water zichtbaar waren. Ook bomen staken nog lang boven het water uit evenals de wat hoger liggende stroomruggen. Het water vormde kreken en killen die door de getijdenwisselingen slikken of zandbanken opwierpen die op hun beurt aangroeiden tot met riet en biezen begroeide schorren. Het natte gebied werd aanvankelijk door de omgeving de Verdronken Waard, later het Bergse Veld genoemd.

In de kreken viste men op zalm en de producten van de schorren werden geoogst door rietdekkers en biezenvlechters. Het zou nog tientallen jaren duren voor de naam Biesbosch voor dit landschap werd gebruikt. Voor Dordrecht had de watersnood desastreuze gevolgen. De stad verloor door het water haar achterland en daarmee ook veel van

haar invloed, al probeerde ze die naarstig voort te zetten. Hierbij werden de Zwijndrechtse en Alblasserwaard gebruikt als nieuw aanleveringsgebied van landbouwprodukten.

Sint Elisabethsvloed 1421 – Meester van de Heilige Elisabeth-Panelen (Rijksmuseum)

De overstroming van 1421 wordt ook wel Tweede Sint Elisabethsvloed genoemd. Op 19 november 1404 vond namelijk ook al een overstroming plaats waarbij delen van Holland, maar vooral Zeeland en Vlaanderen onder water liepen. Deze ramp wordt de Eerste Sint Elisabethsvloed genoemd. Men ging na 1421 snel aan de slag om de gaten te dichten en het water weg te malen en men was in 1422 al een aardig eind op weg. Op Sint-Elisabethsavond 1424 werden deze reparaties

echter teniet gedaan door een derde inbraak van dezelfde dijken en een even grote overstroming. Toen gaf men het op.

VERDER LEZEN:

Hoe de strijd tegen het water onze identiteit heeft gevormd

Boek: De grote en vreeselijke vloed

Video over de Sint-Elisabethsvloed

Literatuur

**Henk 't
Jong**

Laatste
berichten

Historicus uit Dordrecht. Zelfstandig historisch onderzoeker, heraldisch

ontwerper en publicist met als specialisatie nederzettingsgeschiedenis en het dagelijks leven in de middeleeuwen. Van zijn hand verschenen verschillende boeken waaronder [De dageraad van Holland](#), [De oudste stad van Holland](#) en [Hoogtij van Holland](#). Zie ook zijn website: tiecelin.blogspot.nl

Middeleeuwen

Vaderlandse geschiedenis

Weer

Dordrecht

Overstroming

Uit dezelfde rubriek

Dorestad – Een
eeuwenoud
handelscentrum

De Hanze (ca.
1350-1450) –
Handelsverbond
uit de
Middeleeuwen

Van oerknal tot
nu –
Middeleeuwse
misère (#2)

Recent gepubliceerd

Anna Bijns,
dichter
tussen
uitersten

Hoe de
drukkers tot
meer
polarisatie,
vervolgning
en geweld
leidde

Hoe de
diefstal van
een koe in
de dertiende
eeuw een
oorlog
ontketende

De Hereford
Mappa
Mundi, met
Jeruzalem

als navel van
de wereld

Gratis geschiedenismagazine

Ontvang, net als ruim 52.000 anderen, iedere week de gratis nieuwsbrief van Historiek:

Aanmelder

Populaire berichten uit ons archief

Elsje Christiaens, de veroordeelde moordenaressen die door Rembrandt werd vereeuwigd

De Britse nachtbombardementen op Rotterdam, 1940-1942

“Sieg Heil!” volgens Duitse pianist ontleend aan American football

Liefde van toen: de opmars van de huwelijksadvertentie

De hele reutemeteut – Herkomst en betekenis

Drone-video toont omvang Auschwitz

De mythische Akropolis van Athene

Suze Groeneweg, het eerste vrouwelijke Tweede Kamerlid

[Meer leestips](#)

[Alle onderwerpen](#)

[Willekeurig bericht](#)

[Voorpagina](#)

Bekijk een rubriek:

[Amerikaanse geschiedenis](#) [Amsterdam](#) [Archeologie](#) [Azië](#)

[België](#) [Biografieën](#) [Boekbesprekingen](#)

[Boekfragmenten](#) [Dieren](#) [Duitsland](#) [Eerste Wereldoorlog](#)

Engeland Eten en drinken Fotografie Frankrijk Geneeskunde

Geschiedenisboeken Gouden Eeuw Griekenland Griekse mythologie

Historische achtergronden Historische vrouwen Jodenvervolgning

Koningshuis **Kunstgeschiedenis** Literatuur Maritieme

geschiedenis Middeleeuwen Muziekgeschiedenis Nederlands-

Indië / Indonesië Oudheid **Politieke geschiedenis** Populair

Religieuze geschiedenis Romeinse Rijk Rusland Slavernij

Spanje Sportgeschiedenis **Taalgeschiedenis** Televisie Trivia

Tweede Wereldoorlog Vaderlandse geschiedenis

Vorstenhuizen

Doorzoek ons archief...

Gratis wekelijkse nieuwsbrief

Uw-emailadres

Aanmelden

	Algemeen	Extra	Steun
"Geschiedenisverhalen gratis toegankelijk maken voor een breed publiek."	Over ons	Nieuwsbrief	Fout melden
	Colofon	Onderwerppagina	Doneren
☐ ☐ ☐	Adverteren	Geschiedenisboeken (site)	Meeschrijven
	Privacy		Affiliate-link Bol
☐ ☐	Disclaimer	Enne Koops (1978-2023)	
	Informatie voor auteurs		
	Informatie voor uitgevers		

Informatie voor
scholieren

© 2024 Historiek v.o.f. | Onafhankelijk particulier initiatief

Maak ons werk mede mogelijk

[Privacy- en cookie-instellingen](#)

Beheerd door Google. Voldoet aan IAB TCF. CMP-ID: 300
